Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru, judecător – Manoli Grigore
Dosarul nr.2r-2068/20
2-24057996-02-2r-10072024

D E C I Z I E

12 septembrie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

În componența:
Președintele completului, judecător Pulbere Ruxanda
judecători Dulghieru Dorin și Cașcaval Andrei

examinând fără participarea părților, recursul declarat de SRL ”TUDORINEX”,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL ”TUDORINEX” împotriva lui Falaleev Alexandru și Molcocean Foma, intervenient accesoriu Asociația Proprietarilor din Condominiu nr. A0150-0191 cu privire la încasarea sumelor și compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 19 iunie 2024,

c o n s t a t ă :

La 29 mai 2024, SRL ”TUDORINEX” a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Falaleev Alexandru și Molcocean Foma, intervenient accesoriu Asociația Proprietarilor din Condominiu nr. A0150-0191, solicitând încasarea în mod solidar din contul lui Falaleev Alexandru și Foma Molcocean în beneficiul Asociației Proprietarilor din Condominiu nr. A0150-0191, a valorii salariului primit nejustificat, a valorii impozitului pe venit achitat nejustificat raportat la remunerația lunară și a cheltuielilor de judecată.

Suplimentar, reclamanta a solicitat încasarea din contul lui Foma Molcocean în beneficiul Asociației Proprietarilor din Condominiu nr. A0150-0191, a tuturor sumelor cheltuite ilegal contrar punctului 14.3 din statutul asociației și samavolnic în lipsa deciziei Adunării generale.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 11 iunie 2024, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată înaintată de SRL ”TUDORINEX”, comunicându-i reclamantei despre necesitatea concretizării pretențiilor ce țin de

valoarea acțiunii.

Ulterior, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 19 iunie 2024, cererea de chemare în judecată înaintată de SRL ”TUDORINEX”, a fost restituită în temeiul art. 171 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

La 02 iulie 2024, SRL ”TUDORINEX” a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 iunie 2024, solicitând casarea acesteia și restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului, s-a indicat că neajunsurile specificate în încheierea instanței de fond, au fost înlăturate în termenul stabilit, dar instanța de judecată fără a lua în calcul cele menționate, și aplicând și interpretând eronat normele legale, a dispus restituirea cererii de chemare în judecată.

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

La caz, Colegiul civil reține că, date cu privire la comunicarea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 19 iunie 2024, la materialele cauzei nu au fost constatate, astfel că, în raport cu normele legale citate supra, Colegiul civil consideră că recursul SRL ”TUDORINEX”, a fost depus în interiorul termenului legal.

Verificând argumentele cererii de recurs și probele anexate la materialele dosarului, instanța de recurs consideră, că recursul este întemeiat și urmează să fie admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă, curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În condițiile art. 426 alin. (3) Cod de procedura civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Din materialele dosarului instanța de recurs reține că, SRL ”TUDORINEX” a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Falaleev Alexandru și Molcocean Foma, intervenient accesoriu Asociația Proprietarilor din Condominiu nr. A0150-0191, solicitând încasarea în mod solidar din contul lui Falaleev Alexandru și Foma Molcocean în beneficiul Asociației Proprietarilor din Condominiu nr. A0150-0191, a valorii salariului primit nejustificat, a valorii impozitului pe venit achitat nejustificat raportat la remunerația lunară și a cheltuielilor de judecată.

În sensul prevederilor art. 171 alin.(1) Cod de procedură civilă, după ce constată că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condițiile art. 166 și 167 alin. (1) lit. a), b), c) și e), judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la depunerea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicând persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare și acordându-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor.

Astfel, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 11 iunie 2024, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată înaintată de SRL ”TUDORINEX”, comunicând reclamantei despre necesitatea concretizării pretențiilor ce țin de valoarea acțiunii în termen de 5 zile de la recepționarea actului judecătoresc, iar prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 19 iunie 2024, cererea de chemare în judecată înaintată de SRL ”TUDORINEX”, a fost restituită în temeiul art. 171 alin. (2) din Codul de procedură civilă, conform căruia, dacă persoana care a depus cererea îndeplinește în termen toate cerințele enumerate în încheierea judecătorului, cererea se consideră depusă la data prezentării inițiale în judecată. În caz contrar, ea nu se consideră depusă și, împreună cu actele anexate, se restituie reclamantului printr-o încheiere judecătorească ce poate fi atacată cu recurs.

La caz, Colegiul civil, consideră prematură concluzia instanței de fond, precum că termenul acordat pentru lichidarea neajunsurilor a expirat, iar reclamanta nu a îndeplinit cerințele enumerate în încheierea din 11 iunie 2024, or, deși din cererea înaintată de către SRL ”TUDORINEX” la 13 iunie 2024, nu rezultă o înlăturare efectivă a neajunsurilor specificate în încheierea de a nu da curs, instanța de recurs menționează că potrivit art. 9 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanței judecătorești îi revine un rol diriguitor în organizarea și desfășurarea procesului, ale cărui limite și al cărui conținut sunt stabilite de prezentul cod și de alte legi.

De asemenea, conform art. 26 alin. (1)-(4) Cod de procedură civilă, procesele civile se desfășoară pe principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale; Contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încât părțile și ceilalți participanți la proces să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu cauza dată judecății și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței; Instanța care judecă cauza își păstrează imparțialitatea și obiectivitatea, creează condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale ale cauzei; Egalitatea părților în drepturile procedurale este garantată prin lege și se asigură de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficiente și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea poziției asupra circumstanțelor de fapt și de drept, astfel încât nici una dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu

cealaltă.

Astfel, instanța de recurs conchide că în speța dată, prima instanță nu a ținut cont de prevederile legale imperative relatate supra, și nu a asigurat respectarea drepturilor procedurale ale reclamantei, or, prin prisma art. 115 Cod de procedură civilă în coroborare cu art. 26 Cod de procedură civilă, aceasta dispunea de dreptul de a prelungi termenul de procedură stabilit pentru înlăturarea neajunsurilor, inclusiv pentru a organiza procesul astfel încât reclamanta să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția.

Mai mult ca atât, reieșind din faptul că încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 11 iunie 2024, prin care nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată, a fost recepționată de către SRL ”TUDORINEX” la 12 iunie 2024, iar în ziua imediat următoare - 13 iunie 2024, aceasta din urmă a expediat o cerere în sensul solicitat de instanță, Colegiul civil apreciază irelevante acțiunile primei instanțe, or, pe lângă faptul că SRL ”TUDORINEX” a reacționat la indicațiile instanței într-un termen extrem de scurt, în care de altfel, posibilitățile de reclamare a probelor au fost limitate, este de menționat că de la această dată, instanța urma să autosesizeze aspectele invocate în cererea respectivă și, pentru a nu îngrădi accesul reclamantei la justiție, de a contribui la adunarea probelor, în limitele procedurale admisibile.

Complementar, Colegiul civil constată că în esență, solicitarea instanței de fond cu privire la concretizarea valorii acțiunii, a vizat expres aspectul calculării de către aceasta a cuantumului taxei de stat, or, pe lângă faptul că potrivit prevederilor art. 60 din Codul de procedură civilă, în cadrul procesului de judecată, reclamanta poate completa temeiul acțiunii, mări sau micșora cuantumul pretențiilor, ceea ce în esență poate avea efectele corespunzătoare asupra cuantumului taxei de stat, este de remarcat că potrivit art. 88 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care, la momentul depunerii cererii, determinarea valorii acțiunii este dificilă, taxa de stat se plătește cu aproximație, urmând să se încaseze ulterior o taxă suplimentară în corespundere cu partea din valoarea acțiunii, stabilită de instanță la soluționarea cauzei în fond, pentru care nu s-a plătit taxă de stat la momentul depunerii cererii. Dacă, în cadrul examinării cauzei, își majorează pretențiile formulate anterior în acțiune, reclamantul plătește taxă suplimentară și pentru partea cu care acțiunea se majorează.

Prin urmare, instanța de recurs consideră că cele relevate supra demonstrează faptul că nu au existat motive temeinice și justificative, care să ducă la emiterea încheierii de restituire a cererii de chemare în judecată, or, neconcretizarea valorii acțiunii la etapa primirii cererii de chemare în judecată, nu constituie motiv de a restitui cererea în temeiul art. 171 alin. (2) din Codul de procedură civilă, mai mult ca atât că, potrivit încheierii de a nu da curs cererii de chemare în judecată, la acțiune a fost anexat ordinul de încasare a taxei de stat, nr. QSG3284*4712507 din 29 decembrie 2023, în sumă de 270 lei, iar dacă în procesul de examinare în fond a

cauzei, va fi elucidată valoarea reală a acțiunii, prima instanță nu era lipsită de dreptul de a calcula cuantumul taxei de stat și a dispune încasarea acesteia odată cu hotărârea pe caz.

În concluzie, Colegiul civil consideră că cele descrise prin prisma jurisprudenței Europene au dus la încălcarea efectivă a art. 6 CEDO care stipulează că, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

În sensul încălcării dreptului la justiție prin restituirea cererii de chemare în judecată, este de menționat că, accesul liber la justiție constituie un principiu fundamental al organizării oricărui sistem judiciar democratic fiind consacrat într-un număr important de documente internaționale, astfel că el are semnificații deosebite și pentru dreptul procesual, dar și pentru dreptul constituțional. Facultatea oricărei persoane de a introduce, după libera sa apreciere, o acțiune în justiție, implicând astfel obligația corelativa a statului, ca prin instanța competenta, sa soluționeze aceste acțiuni, reprezintă practic liberul acces al persoanei la justiție.

Pornind de la premisa ca drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică, imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție.

Dreptul de acces la justiție impune obligații în sarcina legiuitorului și executivului. Statul este ținut sa acorde oricărei persoane toate facilitățile rezonabile de drept si de fapt, pentru a accede la instanța, într-un cuvânt, efectivitatea dreptului de acces.

În Constituție, accesul liber la justiție este conceput ca un drept al oricărei persoane de a se putea adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime, garantându-se că exercitarea acestui drept nu poate fi îngrădită prin nici o lege.

Instanța de recurs mai menționează că, potrivit prevederilor art. 5 alin. (1)-(2) din Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime. Nici unei persoane nu i se va refuza apărarea judiciară din motiv de inexistență a legislației, de imperfecțiune, coliziune sau obscuritate a legislației în vigoare.

Astfel, ținând cont de cele relatate supra, instanța de recurs ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa încheierea contestată și a restitui pricina spre rejudecare în aceiași instanță, la etapa primirii cererii de chemare în judecată.

În conformitate cu prevederile art. art. 427 lit. b), 428 alin. (1) Cod de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de SRL ”TUDORINEX”.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 19 iunie 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL ”TUDORINEX” împotriva lui Falaleev Alexandru și Molcocean Foma, intervenient accesoriu Asociația Proprietarilor din Condominiu nr. A0150-0191 cu privire la încasarea sumelor și compensarea cheltuielilor de judecată, restituind pricina spre rejudecare, în același complet de judecată, la etapa primirii cererii de chemare în judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului,
judecător Pulbere Ruxanda

judecători Dulghieru Dorin

Cașcaval Andrei